

Motion till riksdagen 2009/10:C347

av **Jörgen Johansson (c)**

Överskuldssatthet ett problem för enskild och samhälle

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av situationen för överskuldssatta.

Motivering

Antalet mål hos kronofogden översteg 1 miljon 2008 och beräknas uppnå 1,3 miljoner för 2009. Andelen utmätningar ökade med 60 procent 2008. Statistiken uppvisar mycket av lidande samtidigt som samhällets kostnader ökar radikalt. En åtgärd för att lindra effekterna för de drabbade är skuldsanering, vilken ökade med 14 procent senaste året. Uppenbart är allt fler inte kan betala sina räkningar. Utfallet i antalet sms-lån visar tydligt att något är fel i samhället då andelen 2006 var 1 407 medan det 2008 var 35 775 och beräkningen för 2009 är cirka 50 000 ansökningar eller mål. I Sverige beräknas det idag finnas 400 000 människor som är överskuldssatta. De sektorer som främst har krav gentemot den här gruppen är Skattemyndigheten, Radiotjänst, Försäkringskassan, CSN och Vägverket. Orsaken till att de drabbade hamnat i det överskuldssatta nätet är oftast skilsmässa, sjukdom och konkurs. Följden av att hamna i överskuldssatthet ger ett utanförskap där skam, stress och sjukdom blir framträdande. Den här gruppen har 35 procent högre sjukdomsvärden än rikssnittet. Trots att betalningsviljan i Sverige är hög i jämförelse med andra länder framstår stora samhällsproblem i samband med överskuldssättning vid sidan av enskilda tragedier. Avregleringen av finansmarknaden, attityden gentemot dem ”som inte kan sköta sin ekonomi” är några av de faktorer som bidrar till den överskuldssattes utanförskap. De åtgärder som behövs för att förbättra situationen är en privatekonomisk folkbildning vid sidan av ett tydligare regelverk vid utlåning. Det borde vara självklart att betalningsförmågan är ett krav vid tagandet av lån samtidigt som en 24 timmars väntetid bör fin-

Fel! Okänt namn på

nas vid sms-lån. Dessutom borde det vara naturligt att förbjuda vilseledande reklam för lån. För att komma till rätta med den här omfattande problematiken fordras ett samlat ansvar på nationell nivå samtidigt som, i likhet med exempelvis Storbritannien, att överskuldssättningen klassas som ett samhällsproblem. Ett aktivt samarbete mellan polis, ekobrottsmyndighet, skatteverk, tullverk, kronofogde och föreningsliv är en förutsättning för att lyckas att ändra såväl attityder som att hjälpa de som hamnar i överskuldssättning. Då frågan är av strategisk natur fordras dock en nationell samordning för hur samhällsproblemet ska lösas. Mot den bakgrunden bör regeringen skyndsamt utveckla ett åtgärdsprogram för att minimera effekterna av överskuldssatthet för såväl den enskilde som samhället. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 1 oktober 2009

Jörgen Johansson (c)